

[Indenrigsministeren.]

stemmelserne i § 4, stk. 2 og stk. 3, om supplerende uddannelse af hjemmesygeplejersker med det formål at give disse kvalifikationer til at indgå i kombinerede ordninger — vil tilskynde mange kommuner uden spædbørnssundhedsplejerskeordninger til at etablere sådanne ordninger kombineret med hjemmesygeplejeordninger.

Med hensyn til forslaget § 1 vil jeg — uden at jeg i øvrigt agter at gennemgå lovforslaget i detaljer — gerne gøre nogle bemærkninger. Bestemmelsen indeholder en angivelse af formålet med etablering af sundhedsplejerskeordninger og en henstilling til kommunerne om, at de bør ansætte det fornødne antal sundhedsplejersker. Kommunerne vil altså fortsat være frit stillet med hensyn til, om de vil etablere sundhedsplejerskeordninger, men da det må anses for særdeles ønskeligt at få gennemført sådanne ordninger, må man allerede nu forudsætte, at en vedtagelse af § 1 i den foreslåede form indebærer, at man i løbet af nogle år bør overveje, hvorvidt kommunerne over hele landet skal have pligt til at indføre sundhedsplejerskeordninger.

Det bør nok til sin tid tillige overvejes, om man i én lov bør samle bestemmelserne om svangerskabshygien, om lægeundersøgelser af børn og om sundhedsplejerskeordninger samt eventuelt mulige nye regler om børnetandpleje, der kan tænkes at fremkomme som resultat af de overvejelser, der for tiden finder sted i en kommission om børnetandpleje. Samtidig bør man have for øje at søge en harmonisering af reglerne vedrørende de nævnte forhold og reglerne om hjemmesygepleje og skolelæger — i hvert fald hvad refusionsbestemmelserne angår.

Til slut skal jeg lige nævne den nye bestemmelse i forslaget § 5, stk. 2, hvorefter der skabes hjemmel for at udvide arbejdsområdet for de såkaldte ledende sundhedsplejersker til især som bistand for sundhedsstyrelsen, sundhedskommissionerne og embedslægerne at omfatte andre opgaver end de rent sundhedsplejerskemæssige. Jeg finder, at der er et udpræget behov for at aflaste og supplere embedslægerne og sundhedskommissionerne på forskellige felter, bl. a. ved udøvelsen af tilsyn med plejehjem o. lign., og at sundhedsplejersker af den nævnte kategori vil være særdeles vel-

egnede til at varetage en del af de opgaver, der er pålagt embedslægerne og sundhedskommissionerne.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Endelig skal jeg tillade mig for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om ændring i lov for Færøerne om tvungen tuberkuloseundersøgelse af fiskerskibes mandskab.*

Loven, der blev stadfæstet den 21. november 1939 og senere er ændret og forlænget ved flere love, foreskriver som et led i tuberkulosebekæmpelsen på Færøerne, at alle personer, der beskæftiges eller befordres om bord i færøske fiskerfartøjer, skal gennemgå en årlig tuberkuloseundersøgelse på Færøernes tuberkulosestation; det samme gælder personer, der er om bord i færøske hvalfangerbåde eller er beskæftiget på færøske hvalfangerstationer. Ordningen er indført som en forsøgsmæssig foranstaltning og skal ifølge bestemmelse i lovens § 4 underkastes revision i indeværende folketings-samling.

Det foreligger oplyst, at loven i den forløbne tid har virket efter sin hensigt. De påbudte tuberkuloseundersøgelser og kontrollen hermed har medført en nedgang i antallet af tuberkulosetilfælde på Færøerne, men det færøske hjemmestyre finder det dog påkrævet, at ordningen opretholdes således, at den revisionsbestemmelse, der hidtil har været indeholdt i loven, udgår.

Da jeg — i overensstemmelse med erklæringer fra statsministeriet, fiskerministeriet, sundhedsstyrelsen og rigsombudsmanden — kan slutte mig til hjemmestyrets indstilling, foreslås loven forlænget, således at der ikke optages nogen bestemmelse om revision af loven.

Med disse bemærkninger skal jeg tillade mig at indstille lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Socialministeren (Bundvad): Jeg skal herved tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring i lov om offentlig forsorg.*

§ 132, stk. 1, 2. punktum, i lov om offentlig forsorg foreskriver, at bestemmelserne i lovens § 71 om ambulans behandling af talelidelser og sværere tilfælde af ordblind-

[Socialministeren.]

hed og læsesvaghed skal optages til revision i indeværende samling. Ved forslaget foreslås § 71 imidlertid bevaret uændret.

Baggrunden herfor er, at lovbestemmelsen i tiden siden dens indførelse i 1954 har vist sig at være hensigtsmæssig og påkrævet. Den har været med til at sikre, at vi her i landet med rette kan glæde os over at have skabt en god ramme om dette vigtige pædagogisk-lægelige behandlingsområde, hvor handicappet ikke alene kan betyde gener for den enkelte og hans omgivelser og medføre dybt menneskelige problemer, men hvor handicappet også kan bevirke svære tilpavningsvanskeligheder til samfund og erhverv, hvis ikke den fornødne behandling sættes ind i tide.

Om forhistorien for bestemmelsen i § 71 kan jeg oplyse, at der ved lov nr. 196 af 11. juni 1954 gennem en ændret affattelse af den daværende forsorgslovs § 257 blev indført en nyordning af forsorgen for talelidende. De væsentligste ændringer består i, at kommunerne blev fritaget for og staten overtog udgifterne ved den ambulante behandling af talelidende uden for statens institutter for talelidende, såfremt behandlingen sker efter henvisning fra et taleinstitut. Staten afholder udgifterne ved denne behandling uanset patienternes økonomiske forhold. Endvidere blev det i loven fastsat, at der for sværere tilfælde af ordblindhed og læsesvaghed gælder samme regler som for tilfælde af talelidelser. Endelig blev socialministeren bemyndiget til at fastsætte nye regler for indberetning af tilfælde af talelidelser samt sværere tilfælde af ordblindhed og læsesvaghed.

I forbindelse med lovforslagets behandling i 1954 blev det af folketingets udvalg fremhævet, at alt, hvad der kan overføres af undervisning til den almindelige folkeskole, bør overføres, og at denne lov kun skal betragtes som dækning for de svære tilfælde og for de steder, hvor det er umuligt for folkeskolen at skaffe kvalificeret undervisning. Man var i denne forbindelse specielt opmærksom på de ordblindes problem.

Ved lov nr. 89 af 21. marts 1959 blev den i ovennævnte lovs § 2 foreskrevne lovrevision i folketingsåret 1958-59 udskudt til folketingsåret 1960-61. Ved behandlingen af lovforslaget herom blev der især lagt

vægt på, at det af undervisningsministeriet under 25. august 1955 nedsatte udvalg vedrørende særundervisning endnu ikke havde afsluttet sit arbejde, hvorfor det ikke var muligt at udtale sig om, i hvilket omfang og på hvilken måde særundervisning i folkeskolen ville blive tilrettelagt.

Efter gennemførelsen af lov om offentlig forsorg af 31. maj 1961 blev de nævnte regler om talelidende og ordblind i realiteten uændret overført til lovens § 71. Samtidig blev revisionen i lovens § 132 udskudt til folketingsåret 1962-63.

Ved skrivelse af 15. februar 1962 har socialministeren herefter nedsat et udvalg vedrørende særfor sorgens behandling af ordblindhed (ordblindeudvalget). I udvalget er der bl. a. repræsentation for undervisningsministeriet, for socialministeriet, for sundhedsstyrelsen og for Landsforeningen for Ordblindesagen.

Man har i dette udvalg bl. a. drøftet forholdet mellem på den ene side folkeskolens specialundervisning af talehæmmede og læseretarderede og på den anden side tale- og ordblindforsorgens behandling af talelidende og sværere tilfælde af ordblindhed og læsesvaghed. Drøftelserne i udvalget er foregået på baggrund af, at udvalget af 1955 om særundervisning har afgivet betænkning („den grønne betænkning“) om folkeskolens specialundervisning, og at undervisningsministeriet herefter den 4. august 1961 har udsendt en række cirkulærer om folkeskolens specialundervisning, bl. a. af talehæmmede og læseretarderede.

Der er i udvalget enighed om, at der, for så vidt angår børn i skolealderen, fortsat vil være behov for, at der fra tale- og ordblindforsorgen kan foretages henvisning i henhold til § 71 til lokal behandling for talelidelser og sværere tilfælde af ordblindhed og læsesvaghed. Bestemmelsen bør fortsat administreres i et nært samarbejde mellem forsorgen og folkeskolen efter den linje, at alt, hvad der kan overføres af undervisning til folkeskolens specialundervisning og tilfredsstillende behandles her, henlægges hertil, således at forsorgen aflastes i takt med den stærke udbygning af specialundervisningen, som i disse år finder sted. Skulle det i øvrigt efter en årrække vise sig, at folkeskolen selv kan klare den nødvendige undervisning af alle børn i

[Socialministeren.]

skolealderen, således at spørgsmålet om henvisning af disse børn ikke længere bliver aktuelt, vil dette forhold i sig selv ikke nødvendiggøre en ændret affattelse af de omhandlede regler i forsorsloven. Det bemærkes herved, at der, for så vidt angår talelidende og ordblindede ud over skolealderen, efter udvalgets opfattelse — også selv om folkeskolens specialundervisning er blevet fuldt udbygget — fortsat vil være behov for lokal behandling efter henvisning fra vedkommende institut.

Udvalget har derfor indstillet, at der ved revisionen ikke foretages ændringer i de gældende bestemmelser i § 71.

For mit vedkommende kan jeg ganske henholde mig til det af udvalget udtalte. Det er min opfattelse, at den i 1954 gennemførte nyordning har betydet en landvinding for behandlingen her i landet af talelidelser og svære tilfælde af ordblindhed, som vi ikke kan undvære, og som giver en smidig ramme om tale- og ordblindforsorgens administration af den ambulante behandling, der naturligvis som hidtil må ske i nært samarbejde med en række pædagogisk-psykologiske, lægelige og sociale instanser, herunder med folkeskolens specialundervisning.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Ministeren for offentlige arbejder (Lindberg): Jeg skal herved tillade mig for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om foranstaltninger mod forstyrrelse af radiomodtagning*.

Når det nu er fundet nødvendigt at fremsætte forslag til ny lovgivning til afløsning af ældre lovgivning vedrørende radiostøj, hænger det naturligt sammen med den meget stærke udvikling, som radioen er undergået i de seneste år. F. eks. nævner de bestående love ikke udtrykkeligt fjernsyn, hvilket har givet anledning til tvivl om, hvorvidt der er hjemmel til at kræve støj-dæmpning af elektriske anlæg, som forstyrrer fjernsynet.

Radioen er en vigtig faktor i den daglige tilværelse, og her tænker jeg ikke blot på radiofoni og fjernsyn, men også på de mangfoldige andre anvendelser, radioen har fået som f. eks. kommunikation med biler, flyve-

maskiner og skibe. Radiomodtagningen kan som bekendt blive forstyrret af forskellige elektriske anlæg, og lovforslaget tilsigter at give generelle bestemmelser for, i hvilket omfang der skal træffes foranstaltninger til forebyggelse eller afhjælpning af sådanne forstyrrelser, og hvem der i givet fald skal afholde udgifterne hertil. Lovforslaget omfatter alene sådanne elektriske anlæg, hvor den forstyrrende udstråling er et uilsigtet biprodukt, idet regulære sendestationer omfattes af andre lovbestemmelser.

Det foreliggende forslag er en rammelov, som ikke indeholder tekniske detaljer. Ifølge forslaget skal et særligt nævn udarbejde de tekniske specifikationer, som tænkes krævet opfyldt af elektrisk materiel af forskellig art for at hindre forstyrrelser i at opstå. Sådanne forebyggende foranstaltninger har der ikke i den hidtidige lovgivning været hjemmel til at kræve gennemført. Radiostøjnævnet vil efter forslaget få en sådan sammensætning, at der skulle kunne sikres en passende balance mellem på den ene side ønskerne om den størst mulige støjfrihed og på den anden side den interesse, som fabrikanter og brugere af elektrisk materiel naturligvis må have i, at de støjdæmpende foranstaltninger fordyrer varerne mindst muligt.

Nødvendigheden af at indføre forebyggende foranstaltninger imod radioforstyrrelser er blevet aktualiseret i den seneste tid, hvor der efter ibrugtagning af det 3. lydprogram er opstået forstyrrelser ved modtagningen af fjernsyn i Århusområdet, ligesom der i Københavnsområdet er mange bilradiotjenester, som lider under forstyrrelser. I begge de nævnte tilfælde skyldes forstyrrelserne, at der ved fabrikationen af FM-modtagere igennem mange år ikke har været sat tilstrækkeligt ind på at hindre udstråling af radiobølger fra disse modtagere. Risikoen for disse forstyrrelser har længe været kendt, og post- og telegrafvæsenet henledte da også allerede i 1953 radiobranchens opmærksomhed på betydningen af at undertrykke denne udstråling. I de seneste år har en del fabrikanter erkendt faren og sørget for, at de nye modtagere er i orden på dette punkt. Om denne udstråling fra FM-modtagere afstedkommer skadelige forstyrrelser eller ej, beror på et sammentræf af forskellige omstændigheder;